

ELVLi tegevuse ülevaade, HNT KOV riigieelarve läbirääkimiste seisukohad, tegevused

Jan Trei, asedirektor

Hille Ilves, nõunik

09.11.2022

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

Eesti Linnade ja Valdade Liidust (ELVL)

ELVL on **üleriigiline omavalitsusliit** – 01.09.2022. a seisuga liikmed kõik Eesti 79 omavalitsust.

Liit (algselt Eesti Linnade Liit) on tegutsenud alates 1920.a vahepealse katkestusega - 17.08.1940 anti ENSV võimude poolt välja dekreet liidu likvideerimiseks. Liit taastas oma tegevuse 1990. aastal.

27.02.2018 a. muudeti liidu põhikirja ning uueks nimeks sai Eesti Linnade ja Valdade Liit (*ELL ja EMOL*).

Oma tegevuses lähtub liit **kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadusest**.

Liidu **eesmärgiks** on **esindada** ja **kaitsta** liikmete **huve** nii **riigisisesel** kui ka **rahvusvahelisel tasandil**.

Liidu tegevusvaldkond hõlmab **kogu kohaliku omavalitsuste korraldust**, alates **eelarvetest** ja lõpetades **välissuhtlusega**.

ELVL tegevused

- Õigusloomes kaasa rääkimine, KOVide huvide kaitsmine.
- Kooskõlastame õigusakte läbi EIS-süsteemi ning anname seaduseelnõudele arvamusi
- Osaleme Riigikogu töökomisjonide töös
- **EL finantsperioodi 2021-2027** kujundamises kaasarääkimine ning siseriiklike meetmete kujundamine.
- **ELVL osaleb väga paljudes töörühmades/komisjonides/nõukogudes, nt haridus- ja noortevaldkonnas:**
 - Hariduse Kutsenõukogu;
 - Üldhariduse nõukoda;
 - Hariduse valdkondlik komisjon;
 - Haridustöötajate tunnustamise riiklik komisjon;
 - Noortevaldkonna tunnustuskomisjon;
 - Eripedagoogi kutsekomisjon; Sotsiaalpedagoogi kutsekomisjon; Noorsootöötaja kutsekomisjon; Lapsehoidja kutsekomisjon; Õpetaja Kutsekomisjon.

Kokkuvõtvalt

- **Liidu tegevused kujundavad liidu liikmed, nt:**
 - liikmelisuse
 - esindajate nimetamise
 - juhatuse valimise
 - tegevussuundade otsustamise
 - ettepanekute esitamise
 - seisukohtade kujundamise
 - läbirääkimiste delegatsiooni töörühmades aktiivse osalemise
 - õigusloomes osalemisega jne

AKTIIVSET KAASAMÕTLEMIST, SUHTLEMIST JA ARVAMUSTE NING
SEISUKOHTADE AVALDAMIST (LISTIS)!

Riigieelarve (RE) läbirääkimised

LÄBIRÄÄKIMISTE KORRALDUS

- Läbirääkimiste korraldamise eest vastutab **riigihalduse minister**, kes on ühtlasi Valitsuskomisjoni juht.
- **Valitsuskomisjoni liikmeteks** on Haridus- ja Teadusministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Kultuuriministeerium ja Rahandusministeeriumi esindajad.
- **Läbirääkimistel lepitakse kokku** läbirääkimiste tulemuste kajastamises **riigieelarve strateegias ja vastava aasta riigieelarve eelnõus** (läbirääkimiste lõpp-protokoll).
- Läbirääkimiste protsessi reguleerib vastav läbirääkimiste töökord <https://www.elvl.ee/vabariigi-valitsuse-ja-eesti-linnade-ja-valdade-liidu-vahelise-eelarve-labiraakimiste-tookord>

Riigieelarve läbirääkimised

- Läbirääkimised toimuvad **Valitsuskomisjoni koosolekutena ja valdkondlikes töörühmades:**
 - Rahandus- ja maksupoliitika;
 - Haridus- ja noorsoovaldkond (HNT);
 - Töö-, sotsiaal- ja tervise (TST);
 - Transpordi ja teehoiu;
 - Kultuuri- ja spordivaldkond (KS);
 - Ruumiloomes ja elamumajandus;
 - Keskkond;
 - Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia;
 - Lõimumine;
 - Siseturvalisus ja kriisisuutlikkus.
-
- **Eelarveläbirääkimiste lõpp-protokoll** esitatakse iga-aastaselt koos riigieelarve eelnõuga ja seletuskirjaga **Riigikogule**.

ELVL HNT töörühma põhiliikmed

- **Angela Saksing** ELVL töörühma esimees, Jõgeva vallavanem, ELVL juhatuse liige
- **Tiivi Tiido** Viljandi linna haridus- ja kultuuriameti juhataja
- **Marju Aolaid** Viimsi abivallavanem
- **Varje Tipp** Pärnu abilinnapea (endine)
- **Robert Lippin** Harku abivallavanem
- **Kaarel Rundu** Tallinna Haridusameti juhataja
- **Riho Raave** Tartu Haridusosakonna juhataja
- **Mari-Epp Täht** Haapsalu Linnavalitsuse haridusnõunik
- **Laur Kaljuvee** Rakvere abilinnapea
- **Hille Ilves** töörühma koordinaator, ELVL nõunik

ELVL HNT tööühma lisaliikmed

- **Priit Põldma** Jõelähtme abivallavanem
- **Meeli Pärna** Eesti Tantsu Huvihariduse Liidu juhatuse liige, Pärnu LVK hariduskomisjoni liige
- **Marju Randlepp** Rae valla hariduse peaspetsialist
- **Tiina Oraste** Järva abivallavanem
- **Heiki Hansen** Elva abivallavanem
- **Birgit Tammjõe-Tulp** Saue valla haridusosakonna juhataja
- **Urmas Treiel** Saaremaa valla haridus- ja noorsootööosakonna juhataja
- **Larissa Degel** Narva linna Haridusteenistuse juhataja asetäitja haridusalal
- **Carmen Viherpuu** Jõelähtme valla haridus-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja
- **Ene Koitla** Pärnu linna haridusosakonna juhataja
- **Anneli Eesmaa** Järva valla hariduse peaspetsialist
- **Liis Lehist** Elva valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja
- **Krõõt Kiviste** Tartu Tantsuakadeemia ja TARTU loovuskeskuse juht, Tartu Linnavolikogu liige

Tabel 2. ELVL ettepanek 2023.a RE läbirääkimiste toetusfondi vahendite osas (www.elvl.ee/2023_uldinfo)

Hariduse- ja noorsootöö valdkond	2022	2023 RES (mln €)
Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus (mln) sh:	380,718	393,580
Õpetajate tööjõukulu toetus	309,03	
Direktorite, õppealajuh. tööjõukulu toetus	15,2	
Koolilõuna toetus	24,16	
Õppekirjanduse toetus	8,14	
Õpetajate ja juhtide täiendkoolitus	1,96	
Tõhustatud ja eritoe õpilaste tegevuskulu	21,3	
Kultuuriranits	0,923	
Huvitegevuse ja huvihariduse toetus	10,25	14,25
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	15,0	16,5
Õpilaskodude kohatoetus toimetulekuraskustes perede lastele	2000 € per õpilane aastas	2500 € per õpilane aastas
Maakondlike õpilasürituste ja aineühenduste, koolijuhtide ja õpetajate ühistegevuse ja täiendkoolituse toetus	1,6	1,6

ELVL haridus- ja noorsoovaldkonna kolm prioriteeti 2023.a RE läbirääkimistel:

- **Õpetajate töötasu kasv on jätkuvalt prioriteet. Lisaks koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuse (alates 2017) kasv.**

1) 2023. a taastada õpetajate tööjõukulu toetuse vähemalt 20%-ne lõtk (hetkel on see 17,1%).

2) Õpetajate järelkasvu teemaga tuleb tegeleda komplekselt.

- **Tuge vajavate laste ja õpilaste toetamine ning tugipersonal.**

Pöörame jätkuvalt tähelepanu tugispetsialistide üldisele puudusele nii koolieelsetes lasteasutustes kui üldhariduskoolides.

Jätkata KOVide toetamist tugiteenuste kättesaadavuse tagamiseks toetusfondi kaudu samas mahus.

- **Koolilõuna toetuse suurendamine.**

Kasvav inflatsioon, sh toidukaupade hinnatõus ei võimalda kehtiva (alates 01.01.2018) ühe euro suuruse toetuse juures õpilase kohta ühes õppepäevas enam pakkuda kvaliteetset ja täisväärtuslikku koolilõunat.

ELVLi RE läbirääkimiste ettepankute test 2023.a

- Haridustoetuse kasv ja õiglane jaotamine on KOVide jaoks oluline. Loobuda eraldi arvestuse pidamisest hariduskulude osas.
- Taastada huvihariduse ja -tegevuse toetus vähemalt 2021. a tasemele (võttes täiendavalt arvesse ka aastatega toimunud elukalliduse tõusu).
- Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuse kasv.
- Koolivõrgu investeringute toetamine finantsperioodil 2021-2027
- Piisava arvu gümnaasiumi õppekohtade tagamine.
- Keeleõppe rahastamine.
- Nüüdisaegse õpikäsituse rakendamine.
- Kolmandatest riikides saabuvate laste ja õpilaste koolitamine ja õpetamine
- **Koolitervishoiuteenuse süsteem vajab üle vaatamist, so vastutuse valdkonna ja vastutuse ulatuse osas.**

ELVLi riigieelarve läbirääkimiste info 2023. ja 2024.a

- VV ja ELVL delegatsiooni läbirääkimised 2023 a. riigieelarve ning “Riigi eelarvestrateegia 2023-2026” osas taustamaterjalid liidu veebis www.elvl.ee/2023_uldinfo
 - eelarveläbirääkimiste protokoll 2023. a osas (Liit ei allkirjastanud protokoll);
 - läbirääkimiste töörühmade ettepanekud valdkondade lõikes RE 2023 ja RES 2023- 2026 osas.
- **HNT töörühma koosolekute protokollid** <https://www.elvl.ee/haridus-ja-noortevaldkond-2023>
- ELVL on asunud ette valmistama osalemist RE 2024 ja RES 2024-2027 protsessis.
- Selle protsessi käigus ootame omavalitsuste, maakondlike omavalitsusliitude ning maakondlike arenduskeskuste ettepanekuid ja teemasid **2024. aasta riigieelarve läbirääkimisteks.**
- Vastavalt Vabariigi Valitsuse ja ELVLi vahelise eelarve läbirääkimiste kinnitatud töökorrale esitab Liit Rahandusministeeriumile ettepanekud riigi eelarvestrateegia ja riigi eelarve eelnõu ning valdkondlikes töörühmades arutataivate küsimuste kohta **hiljemalt 15. veebruariks 2023. a**

Aitäh kuulamast!

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES